

د د هجرت ورځې

درنو لوستونکو په ۱۳۵۹ کال کې چې کله څو کسو و حشي تالانگرو انسانانو زموږ کور تالاولا کړ او زما د پلار ټوله فرهنگي هستي يې له منځه يوړه زما عمر د اتو کلونو نه زيات نه و او د شعر په مفهوم نه پوهيدم چې شعر څه ډول صنعت دی څنگه ليکل کيږي؟ او څنگه منځ ته راځي؟ خوله نوموړي حادثې وروسته ماته دا احساس را پيدا شو چې زه بايد دخپل پلار ورک شوي آثار ولټوم اوله ځان سره يې خوندي کړم خوله بده مرغه مور مې د دې کار سخت مخالفت کاوه او تل به يې راته ويل چې ته د اسپره کاغذونه څه کوي پلار دي ترې څه خيرو يوړ چې ته به يې ترې يوسي. خودا کار زما په وس نه و چې دمور خبره ومنم او دهغې په اند له دې سپيره کاره لاس واخلم. مابه چې کله دخپل پلار کوم شعر پيدا کړ ډير به خوشحاله شوم او هغه به مې ژر ژر خپله کتابچه کې وليکه. يو عام متل دی چې وايي: (خربوزه از خربوزه رنگ ميگيرد) يعني خټکی له خټکي رنگ اخلي نو ما هم په داسې حال کې چې ځانته مې پام نه و له خټکي رنگ اخيستی و او دا څو کرښې شعرونه مې ليکلي چې اوس يې د يوې کوچنۍ مجموعې په بڼه تاسو هيواد والوته ډالۍ

سوم
Ketabton.com

په درناوي عرفات (پرديس) کندز

شکوه

زه دې څنگه خوار او زار کړم ستره خدايه
 شرمنده دې په بار بار کړم ستره خدايه
 د دنيا په کشمکش کې دې راگير کړم
 له طاعته دې کنار کړم ستره خدايه
 جنتونه دې راوبـنـل اول کـښـې
 بيا دې ولې ترې فرار کړم ستره خدايه
 د شيطان دښمني تا راته پيدا کړه
 اوس به څنگه ترې قرار کړم ستره خدايه
 چې د عقل را کاوه شهوت مې څه کړه
 زه خو دغې بلا خوار کړم ستره خدايه
 نه مې دا دنيا شوه خپله نه آبله
 اوس به چپرته کډه بار کړم ستره خدايه
 چې دې علم حقيقي راته خرگند کړ
 بيا دې پوه په دې اسرار کړم ستره خدايه
 دغه ټولې برنامې رومبې دي جوړې
 زه (پردېس) به څه اختيار کړم ستره خدايه
 ۱۳۸۰\۱۴۱۲\ايران شيراز

اوبنکې

سترگوته راغلي زما بيا اوبنکې
 ټټر ته څاڅي په نڅا اوبنکې
 عقل و هوس مې کله غلی پرېږدي
 په مخ مې درومي بې بها اوبنکې
 دغه د څو ورځو دنيا غم ده
 ليدلي چا دي د خندا اوبنکې
 آدم خسران کړی جنت پرېږدي
 په اننگوځي د هوا اوبنکې
 د وخت سيلاب سره يو ځای راځي
 دنن فرعون ته د موسی اوبنکې
 چې د [عمر] زړگی يې پر مينځه
 څه پراثروي آ، شهلا اوبنکې
 قيس به ناصيح ته په سلگو کې ويل
 هېرې به نه کړم د ليلا اوبنکې
 د عشق مجنون يم نصيحت مه کړه

راته په کارنه دي د چا اوښکې
 ای د ستم بازاره وران به شې
 تندر طوفان به شي زما اوښکې
 ۱۱۳۸۳۱۷۸۲ کوټه پاکستان

د شهيدانوياد

ارمان ارمان ښکلي يادونه لاره
 تنکي ځوانان لکه گلونه لاره
 د ځوانيمرگ (صادق) په ياد ژاړم
 روح يې په هغه

د نياښاد غواړم

نه يې کفن نه يې لحد وليده
 ه نه يې

يارانو چا جسد وليده

د مرگ يې هره خوا خبرونه لاره
 ارمان ارمان ښکلي يادونه لاره
 ښکل ځواني د (ايمل جان) يادوم
 ستر مجاهد مرد ميدان يادوم

په خپلو وينوي جنت وگاته
 ه ټينگ ايمان يې شهادت

وگاته

تورتم شو پاتې مشالونه لاره
 ارمان ارمان ښکلي يادونه لاره
 د (ميرويس) جان غم ناتوانه کر مه
 داشو شهيد زه يې پرېشانه کر مه

اوس به له چاسره دردونه ژاړم
 دارانه لارزه يې غمونه ژړام
 باغ مې سپېره شوچې گلونه لاره
 ارمان ارمان بڼکلي يادونه لاره
 د(عطا الله) ځواني شوه خاورې خدايه
 نارې سورې مې ولې ناوړې خدايه
 دغه شهيد مې ډير ياد يري ربه
 زړگي مې ولې نه صبر يري ربه
 وينې جيحون شوي سيلابونه لاره
 ارمان ارمان بڼکلي يادونه لاره
 اي عزيزانو شهيدانو واورئ
 اي د(پردېس) د بڼ گلانو واورئ
 مبارکي د شهادت درگوم
 ثابت قدم يوبشارت درگوم
 ايمان مو کلک دی خو وختونه لاره
 ارمان ارمان بڼکلي يادونه لاره
 تنکي ځوانان لکه گلونه لاره
 ۱۳۸۰-۵-۲۲- ايران د بوشهر ښار

يادونه! محمد صادق * ايمل * ميرويس * او عطا الله زما ورونه وو چې په دغه
 خونري انقلاب کې په شهادت ورسيدل

غزل

سوری سوری مې شو تتر ظالمه
 زما سینه شوه ستا خنجر ظالمه
 په څه گناه مې قتلگاه ته بیایې
 راته دې مات کړه بال او پر ظالمه
 مه کړه ستم چې بڼه انجام نه لري
 حال د (لهب) نه شه خبر ظالمه
 چې یې اسمان سره جنگونه کول
 څه شو (فرعون) ای بې خبر ظالمه
 هرې تیاري پسې رنار اځینه
 دا تور ما بنام به شي سهر ظالمه
 عذاب دې واخیست شهادت دي را کړ
 له حقیقته یې منکر ظالمه
 وایې (پردېس) له مرگه ډار نه راځي
 په خپل ایمان لرم باور ظالمه
 ۱۳۸۰-۱-۲-شیراز

غزل

له وطنه چې مې لیرې کناره یم
 زه افغان مشغول د چا په ننداره یم
 د ژونديو په حساب راځمه دریغه
 شینکي بڼ کې هسې وچه شجره یم
 په بهار کې زیره پانه د خزان شوم

ملزم شوی د نفاق په فقره يم
 د لوی خدای له سلطنته صدقه شم
 هسې نیست یې د هستیو په قاره يم
 په رضاء یې توري خاوري سره زرکيزي
 زه آدم یې د خلقت بڼه مانوره يم
 ای (پردېسه) د الیکني په چا لولي
 د ادب آسمان کې ورکه ستاره يم
 ۱۳۷۱۸۳۱۲۸ ازبکستان بخارا

د گیدرې او شغال مرکه

د هجرت ورځې او شپې وې تیریدلې
 د وطن په حال مې هرځای کې ژړلې
 یوه ورځې له ډیر غمه را بهر شوم
 د وطن خواته روان مخ په چکر شوم
 چې په لاره کې راپېښ عجیبه حال شو
 په نظر مې یوه گیدره بل شغال شو
 مرکه وه د گیدرې او شغال
 چې گیدرې له شغاله وکړ سوال
 ای شغاله یاره ولې نه ښکارېږي
 چې له ډیره عمره پس را معلومېږي
 شغال جینګې کړلې دارې په خندا شو
 مخ یې واراوه گیدرې ته گویاشو
 ویلې خپته مې مړه ده کړم سیلونه

اشنا يانو ته مې نه رسي لاسونه
 افغانان په ځان اخته دي کړي مرگونه
 خوږې غوښې رارسيرې کړم عيشونه
 لس او شل مري پراته په هر ميدان دي
 پرې راټول زما په شان ډير شغلان دي
 چې خبره شوه گيدر په له دي غوښو
 وار خطاشوه لاس يې ژر کينود په تشو
 ويلې ژر شه گرانه زما برخه دي څه کړه
 غوښه پاتې ده که ټوله دي په خوله کړه
 شغال ويلې ډيرې غوښې پيدا کيرې
 بې بهاد هرافغان وينې توييرې
 دگيدرې خوښي زياته شوه بېشانه
 له شغاله سره گډه شوه روانه
 چې مې وليده په سترگو دغه حال
 دگيدرې له شغال سره مقال
 ماويل دادی اوس مو غوښې گيدران خوري
 شغلان راپاڅيدلي دي زمريان خوري
 اي (پردېسه) بل څه نشته بې علمي ده
 چې په برخه مود اهسي بدبختي ده
 ۱۳۷۸-۲-۲-پشاور-پاکستان

خپل سرگردانه ژوند ته يوه کتنه
دغه ژوند به مې په کومه ورځ ختمیږي
زه شوم ستړی خود امست رامعلومیږي
خوبه گرځم دربه درپه غرو، رغونو
زما به مینه په وطن کله ماتیږي
چې دڅو کړم دافغان په پاکه خاوره
اوس مې ځکه دکنډز ځمکه یادیږي
ماشوم توب کې له خپل کوره اواره شوم
دهجرت اوښکې مې تل په مخ بهیږي
پاکستان راته په زړه ایښي داغونه
پسته وضعه مې دبعضو نه هېریږي
د دنیا دمخ جنت مې مسخر کړ
له کشمیره به مې کله زړه صبریږي
هندوستان کې دې دڅوور څومیلمه کړم
تاج محل مې تل په زړه باندي وریږي
دتاجک ازبک ترکمن ملکوته لارم
تش په نوم مسلمانان پکښې اوسیږي
د قطر بحرین شیخان چې راپه زړه کړم
د ادنیار اباندي ټوله راغمیږي
میاشتي میاشتي د، اروپا غیږ کې ویده شوم
اوس مې کله په ایران کې چاره کیږي
دې ستومانه ژوند پرېشانه کړي (پردېسه)

عاقبت به کومه خاوره کې بنځیږي
-۱۳۸۰-۵-۲۲ ایران

توشیح غزل

سیاحت د دې دنیا به ټول عالم کا
 زیرو حان به دا مسیر قدم قدم کا
 عاقلان یې په کیسه کې دومره نه دي
 جاهلان یې بیا په مینه کې ستم کا
 د دنیا مینه دنیا سره فاني ده
 د فنا سره به څه مینه آدم کا
 اسیر شوی بنکلی روح خاورین بدن کې
 که آزاد شي تا به خاورو کې مدغم کا
 له دنیا نه د وفا طلب ونه کړې
 فضیلت به دي اشرافو کې را کم کا
 د غافل زرګي نه توره تیره بڼه ده
 زړه هغه دی چې صفت د خپل صنم کا
 یاري نه لري د بنمن د جامعې دی
 چې په حق باندي د بل مدام قسم کا
 نظارت د دې دنیا بصیرت غواړي
 د ړندو سره چمونه چم په چم کا
 شرارت د شرفاؤ محصل نه دی
 خو اشرار به دې زرګي قلم قلم کا
 په صورت او په دولت یې اورکړه پورې
 هغه څوک چې له مردارو ډک شکم کا
 وفانه لري دنیا شرمنده ګي ده
 عاشقان د خپل سیرت به ټول عدم کا

نيابت د فاسقانو ، اى (پردېسه)
 په عالم به دې رسوا لکه اشرم کا
 ۱۳۷۹-۱۲-۵-ترکمنستان عشق اباد بازارمير
 نوټ * د چا چې پوزه غوڅه وي اشرم يې بولي افغان (قاموس)
 له پورتنۍ توشيح څخه د بناغلي سعدالدين (شپون) نوم راوځي

روژه

په تا کې ډير برکتونه وينم
 تا کې فجار تمام جنگونه وينم
 طبي دنيا ته چې نظر واچوم
 شفا درمان دې ټول حکمونه وينم
 منافقان مناقشي درکې کړي
 ستا په حضور کې غور ځنگونه وينم
 که د ضعيف ايمان غندنه گوم
 په کال کې يوه مياشت يې مونځونه وينم
 وسه مې نشته چې غزا جوړه کړم
 په سره غرمه چې بار ديگونه وينم
 زمورد صلحي پيغمبري راشه
 ټوټې ټوټې مسلم قشرونه وينم

وايي (پردېس) ډير ناقرار ايم ځکه
 چې نوي نوي مذهبونه وينم
 ۱۱۱۷\۱۳۷۴\کندز

غزل

درومې درومې دا وگړي له دنيا
 دريغه دريغه دا ژوندون دی بې وفا
 بنکلي بنکلي انسانان دي خاورې شوي
 هم آدم دې خاورې شوی هم هوا
 له مرگ نه خلاصی نشته په دنيا کې
 چاليدلي رومبني نسلونه بيا
 اول خاورې اخر خاورې زيروحان دي
 دغه ژوند خو ميراښي نه دی د چا
 د دنيا په مينه مه وژنی ځانونه
 دا ويلې رسولانو لاپخوا
 ۱۱۲۵\۱۳۷۴\کندز

نعت شريف

چې سبب د پيدايښ د دې مکان دی
 محمد راته د سراو مال نه گران دی
 چې په روی يې د ادنياده پيدا شوې
 محمد لويه هستي عظيم انسان دی
 سراو مال مې صدقه دده له نامه
 چې يې ايښی دغه نوم خپله په ځان دی

رڼايې وه په تيارو کې گرځيدله
 په تدريج يې رڼا کړې دا جهان دی
 په دعوت يې معرفت سره اشنا کړو
 راليرلی سترهادي زمور سبجان دی
 ۱۳۸۱۱۲۸۳ قطر

زماشجره

پلارمې ايښی نوم زما دی عرفات
 چې دا نوم راته شیرین دی ترنبات
 په اشعارو کې پردېس لرم لقب
 دا لقب مې دی له پلاره منتخب
 زما پلار چې په پردېس وومسما
 د پردېس نوم به ځليږي په سما
 د پښتو ژبې اديب روان شاعر وو
 د وطن په مينه تير له مال و سروو
 د ملت په غم کې لاړو قرباني شو
 د فنا نړۍ يې پرېښوه اسماني شو
 د شهيد والد په نوم ډير افتخار کړم
 کتابونه به يې طبعه له اشعار کړم
 خپله نشته ډير اشعار يې پاتې شوي
 چې د زړه په وينو ټول دي انشاء شوي
 لکه څنگه چې مې پلار عظيم انسان وو
 پلار يې هم مرد میدان باتور افغان وو

مسما په سعدالدين هغه نامدارو و
 د همت غيرت په نره خريدار و و
 د قرآن يې ترکه نه وه وظيفه
 د مظلوم خيال يې ساتلو هميشه
 د ده پلارو هم تېر شوی ډير نامدار
 په نامه د معزالدين هغه رویدار
 د وطن دفاع کې سړيې خپل بايللی
 په تاريخ کې يې ځلانده نوم گتلی
 په ادب باندي لگيا يم دا گفتار کړم
 د شهيد نيکه په نوم ډير افتخار کړم
 معزالدين و و بيا پيدا له سيدگل
 چې د علم په بوستان کې و و بلبل
 غټ عالم لوی نابغه د خپل زمان و و
 لراو برتول ننګرهار يې مدحه خوان و و
 سيدگل بيا له يعقوب ځني پيدا و و
 چې يعقوب هم د خپل وخت عظيم ملا و و
 د يعقوب پلار و اسحاق اخندزاده
 چې ورکړې وه خدای لويه مرتبه
 پشت په پشت را کې تېر شوي عالمان
 کورد علم دی زموږ ټول خاندان
 ای (پردېسه) فلک گرځي سرچپه
 ته له هيچانه اوس مه کوه گيله

غټان ټيټ شوه ټيټ غټان شوه په جهان
 د بازانو په ځای کيڼا سته کارغان
 خوبيا هم بازان بازان کارغان کارغان دي
 په کارغانو د مرځو نيول گران دي
 چې وخت راشي د ازميښت او امتحان
 ته به اوگوري بيا هلته دا کسان
 که د پلار نيکه نه، نه وي معلومدار
 په دښمن باندې به ونکړي گذار
 څاروي به له وطنه څوک سرونه
 چې معلوم يې وي د پلار نيکه نومونه

۱۱۳۷۵۱۱۱۲

يادونه! د اپورتنی شجره (۹) بيته مالیکلي ځکه چې دغه شجره زما پلار
 زموږ د نيکه حاجي سعدالدين له پيژندگلو نه پيل کړې وه خو ما په لومړيو
 خوبيتونو کې د ځان او د خپل پلار زين العابدین پردېس شجره ورزياته کړه
 او پاتي نوره (۱۵) بيته زما شهيد پلار زين العابدین پردېس ليکلې او ويلې

عرفات پردېس

که زه پښتون يم

قسم زما په شهيدانو قسم
 په گندو بورو مظلومانو قسم
 زه نور په تنگ يم په جنگ به شم
 خپاند درياب يم په غورځنگ به شم
 بيا هغه څوک دی چې حصار به کړي ما

د تګۍ دام کې گرفتار به کړي ما
 زه په هيچا کې دا طاقت نه وينم
 خاص په غليم کې دا جرعت نه وينم
 چې مې ملي نهضت خفه کړي راته
 قومي وحدت مو بابيزه کړي راته
 په افغانانو به غوبل نه وي تل
 اور به زما په کاله بل نه وي تل
 په غمازانو جوړناتار به کړم
 جوړ دا ولس عزت وقار به کړم
 سفر به ټولو پښتنو کې وکړم
 نارې به برو څمکنو کې وکړم
 ډير افريدي به له خيبرروالم
 له افغانانو به لښکر اولم
 ساز پرې آزاد افغانستان به کړم
 پوره د قوم ملي ارمان به کړم
 د توري نقش به جاويدان پرېږدم
 تاريخ ځلاند به د خپل ځان پرېږدم
 نه خوف د مرګ نه د زندان لرم
 يمه پښتون قوي ايمن لرم
 د ظالم سترګې به په زور وکارم
 هريو غاصب به له خپل کور وکارم
 زه دا په ډاګه هر سړي ته وایم

د دې وطن هر ګوډا ګي ته وایم
 (پردېسه) شم به په وطن فدا
 که زه پښتون یم په دنیا رښتیا
 ۱۱۳۷۵۱۰۱۱۳ کوټه پاکستان

غزل

خپل وطن کې چې مې کور راته سقر شي
 بل وطن کې به مې کله حال بهتر شي
 طوفانو نو د ګناه جیحون ته و یورم
 ستا به کله یاره زما په حال نظر شي
 نیابت د احمقانو به تر څو کړم
 ده بهتره چې مې ټول د ژوند تغرشې
 داد څو ورځو دنیا ده زود ګذره
 زیرو حان به ټول د مرګ ګوتو ته ورشي
 د دنیا هستي هستي نه ده نیستي ده
 څوک یې څه کړي په ضرر که یې خبر شي
 د دنیا خوبانو ټولوراته شا کړه
 زه پرې خوښ یم که راضي زما دلبر شي
 ټول د مهر آبادي ده ظلمت نشته
 که زما د زړه په کلي ستا گذر شي
 داد ماتو زړو آواز دی (پردېس) وایي
 عاقبت به دغه توره شپه سهر شي
 ۱۱۳۸۲۵۱۲۰ کنډز چاردره

پرواز

ای زما د خیال پروازه پروازونه کوه
 ورشه په ټولو دنیا والو سلامونه کوه
 زما د ژوند قیصې خورې په ټول جهان کړه ته
 په دې دنیا کې پرې خبر هریو انسان کړه ته
 گرځه د مینې په فضاء کې خپل سیلونه کوه
 ای زما د خیال پروازه پروازونه کوه
 ورځه خبر راته د ټولو هیواد والو راوړه
 ماته احوال د خپلو ورکو افغانانو راوړه
 چې چیرته اوسې دې جهان کې بیا نکلونه کوه
 ای زما د خیال پروازه پروازونه کوه
 لار شه د مینې له دنیا نه پیغامونه راوړه
 د تیارو بنار ته بڼه ځلانده مشالونه راوړه
 د تورو شپو نه د سهار په لورمزلونه کوه
 ای زما د خیال پروازه پروازونه کوه
 توري بلا ته د نفاق سخت گزارونه ورکړه
 بلاه د جهل په سرووهه وارونه ورکړه
 د رڼا کور کې د ظلمت په سرتاڅتونه کوه
 ای زما د خیال پروازه پروازونه کوه
 څه د (پردېس) په وزرو والوزه دنیا وگوره
 دې خوار ملت ته یوه نوي مسیحا وگوره
 د زخمي زرو سره دنوي ژوند رازونه کوه

ای زما د خیال پروازه پروازونه کوه

۱۳۸۲\۸\۱۲\کندز

د وطن گيله

زه خو ستا وطن یم ته مې ولې وړانه یې

کوریم د غازیانو ای بد بخته څه که یې

زما غېږ کې پیدا شوې

سبب مې د ژړا شوې

څومره ژر خطا شوې

د خلکو د خندا شوې

مور دې یم نا امله ولې سترگې پټه یې

زه خو ستا وطن یم ته مې ولې وړانه یې

په سرو سترگو ژړیم

لیلام ته وړاندې کیږم

کړیمه زور یرم

په سرو وینو لمبیږم

دغه ستا غیرت دی چې په بل مې خرڅه یې

زه خو ستا وطن یم ته مې ولې وړانه یې

تېر له خپل عزته یې

ډک له کدورته یې

لرې له عظمته یې

ډېر بې بصیرته یې

د خپل وطن مالونه چې په خپله غلا، که يې
 زه خو ستا وطن يم ته مې ولې وړانه يې
 لرمه نور بچي زه
 (پردېسه) ميرني زه
 د مينې ليوني زه
 ايوو کي ډېر غمي زه
 آخر به دې مخ تور کړي چې پر مالو بې که يې
 زه خو ستا وطن يم ته مې ولې وړانه يې

۱۱۱۵\۱۳۷۵\کوټه پاکستان

توشیح غزل

ډکه ونه د ثمر يې بريده کړه
 اجيرانو د نفاق اور کي لمبه کړه
 کرار نه دي د بنمنان د يکتاهانو
 تاريخي يې د رناتن جامه کړه
 راکبين مې په پياده وکي مدغم شوه
 غاصبانو رانه غصب اشپانه کړه
 لالهاند گرځمه اوس په غرور غونو
 اشقيانو راته جوړه دسيسه کړه
 ميراث لاره د نيکه خاورې ايرې شو
 قاريعينو راته سرد غم نغمه کړه

اسارت دی بنده گي ده غلامي ده
 د نفاق بلاه مې مېنه راسپيره کړه
 رحم نشته څه ظالمه زمانه شوه
 خارد گلو په مقر سخته قبضه کړه
 اعراض نه کوم له مرگه ای (پردېسه)
 نابکارو مې تالاد ژوند توبنه کړه
 ۱۳۷۸\۵\۴ پاکستان پشاور
 نوټ. د پورتنۍ توشیح نه د داکټر صاحب غلام
 قادر خان نوم راوځي

توشیح غزل

عاقلانو دي ويلي
 صالحانو دي منلي
 راحت نشته بي زحمته
 په قرآن کې دي راغلي
 فاسقان په نيکه لاره
 دې جهان کې چاليدلي
 اقبالونه په دنيا کې
 رسولانو چلولي
 تاخير مه کړئ په نيکۍ کې

نیک نامان دي ډیر بناغلي
 په ناسمه لار چې درومي
 دې نړۍ کې شرمیدلي
 رنگ یې گوره حال یې پوښته
 چا خندلي چا ژړلي
 درپه در افغانان گوره
 پردي ورته دریدلي
 یاران لاروطن یې پرېښود
 راته پاتې خالي کلي
 سرې لمبې راباندې بلې
 بې علمي دي لگولي
 ۱۱۳۷۵۱۹۱۵ کوټه پاکستان

نوټ دپورتنۍ توشیح نه زما خپل نوم راوځي
 عرفات پردېس

غزل

اوگوره زرگيه دادې څه چارې منلي دي
 څنگه یې په سترگو کې اغزي راته کرلي دي
 څه مې ده گناه څه مې خطا ده گله ووايه
 اغيار چې په وحشت سره زما غوښې شکلولي دي
 سپينې جامې رنگ شوي په سرو وینو کې یې ولا مبل
 لارې ښکلې هیلې سور کفن کې خوئیدلي دي

واچول اورونه شنو باغوته غمازانو نن
 اوس يې لوغړن لرگي زما سرته نيولي دي
 وليکه (پردېسه) داد وخت نا خوالي وليکه
 هغه څه انشاء کره چې په سترگودي ليدلي دي
 ۱۳۷۸\۱۳۷۷ پاکستان پشاور

پند

د دنيا له مصيبتو

د دولت له قرابتو

ځلبلا ند گوره وگري

د خصلت له مشقتو

په غوږو اوږو دا خبرې

خالي نه دي له حکمتو

هغه خلک معقول نه دي

چې لري دا څو صفتو

په تلبیس که ملبس دي

دي منکر له حقیقتو

چې غږیږي او خنډیږي

نه یې سود شته نه یې گټه

که خندا د لوړ آوازده

ده خارجه له سنتو

د الله فرمان قبول کړی

درته کرم خو نصیحتو

د آدم نافرمانې وه
 چې يې وويست له جنته
 عيب د بل چاته مه وايه
 دا گناه ده ډيره غټه
 زه (پردېس) دغه وينا كړم
 د خليل باتور ملته
 ۱۳۷۲\۳\۱۷ كوټه

نوټ تلبیس د حقیقت پتولوته وایي

غزل

ما خو تل په مينه خپل استازي درليزلي دي
 تايې د حسد غشي په سر راورلي دي
 بس كره نور د تورو پرد شاته قتال مه كوه
 راشه په بنكاره مې خپلې وينې دربنلي دي
 نه ده ستا گناه دغه زموږ ازلي برخه وه
 گوره غليمان مود دوستي په نيت راغلي دي
 مه مايوسه كيږه د توبو سره بدلون راځي
 ما په ستر قرآن كې عجائب شيان ليدلي دي
 واوړه داغزل (پردېسه) څه بنكلي مضمون لري
 څنگه يې په مينه دو حشت جامې خيړلي دي

۱۳۷۴\۱۲\۲

غزل

ستا د لاسه ای نفاقه نور وړکیرم
 جهالت ستره گناه ده پرې پوهیرم
 ټوله خاوره د افغان وینو کې سره شوه
 زه عبس په دغه سیمه کې اوسیرم
 دغه خیال مې څه مهال د زړه کوربه شو
 د ورور مرگ ته چې مې هسې هوسیرم
 ډیر د علم په زور لاره تر آسمانه
 زه د جنگ له مصیبت نه خلاصیرم
 په وطن جوړه تالا کره تالانگرو
 سره اورونه دي بل شوي پرې سوزیرم
 خپل ایثار او شجاعت مې راته غم شو
 د سرو وینو په دریاب کې لاهو کیرم
 بس دی نور دې زه (پردېس) آشنایي نه کړم
 ای نفاقه ستا له سیمې نه باریرم
 ۱۳۷۵۱۲۱۲۵ کوټه پاکستان

غزل

په لمنه د عظمت کې ټوکیدلی
 پانې پانې دې جهان کې ریژیدلی
 گمراه نه دی خو د عصر گمراهانو
 د حسد اور کې مدام دی سوځولی

دې مکان کې يې ځای نشته دريغه دريغه
 خو سينې لا په قفس کې خپل ساتلی
 د دنیا تصوير تزوير ورته بنکايږي
 په آينه کې د ماضي يې ځان ليدلی
 متاع نه لري غني په قناعت دی
 په اخلاص کې دې مقام ته رسيدلی
 زيب زينت يې د اسلام غيږ کې پيدا کړ
 لکه ستوری تورو شپو کې ځليدلی
 اميد نه لري بنده نه طامع نه دی
 خو الله ته په قيام کې دريدلی
 ای (پردېسه) دادچا شان او صفت دی
 په دا ډول چې نن تا مور ته ليکلی
 ۱۱۷۰، ۱۱۳۸، ايران شیراز

غزل

خومره بلد شوم له دردونو سره
 لاس او گريوان يم کړاونو سره
 که په وطن کې موجنگونه نه وای
 چا به هجرت کاوه کورونو سره
 زه هم وطن نه لري لري گرځم

وينې د زړه خورم له غمونو سره
 نن مې ټکل کړی قطر ته ځمه
 له ډيرو ډيرو اميدونو سره
 که په قطر کې خدای په کار کړمه زه
 بيا به مستي کړم له لوتونو سره
 که پيسې ډيرې شوې مو تر اخلم
 تې وي دستگاه رنگه فلمونو سره
 خير که وطن مې سرو لمبو کې سوزي
 زه دي آباد يم دې ملکونه سره
 ننگ او غيرت مو خريدارنه لري
 برعکس مو وژني په بمونو سره
 د غيرتي وطن نه ځم (پردېسه)
 ماتو پښو ماتو لاسونو سره
 ۱۳۸۱۱۳۱۳ عمان

غزل

نه چار بيته نه مصره نه رباعي ده
 دا غزل مې د نظر قدر داني ده
 د خوبۍ نه په جامو کې نه ځايرم
 قافله مې د منزل خواته رهي ده
 د ولس د ښه نيکمرغه ژوند لپاره
 منل شوې د افکارو آزادي ده

هر علمي نهضت ته کيږي پاملرنه
 د تورتم نه راوتلي رنایې ده
 د وطن ملي تاریخ کې به یادگار شي
 چې ويستلې چا دې لارکې مساعي ده
 نن زما د زړه بلبل په نغمو سر دی
 چې ټولنه تشکیل شوي عرفاني ده
 اول وایمه سلام په دې محفل زه
 پیامې خیال د ټول افغان حال او ماضي ده
 شوم خوشحاله بې سلا راغلم یارانو
 چې د پلاره راته پاتې شاعري ده
 د (پردېس) ویده قلمه راوینسیره
 داد خو ورځو دنیا اخر فاني ده
 ۱۳۷۴۱۰۱۲۸ کاندز

قیامت نامه

توشیح غزل

اسمانونه راغورځیږي

د ژوندون گډه باریږي

فریادونه چیغې سوري

د چا غورږ ته نه رسیږي

غافل مه شی مرگی حق دی

دا دنیا آخر وړانیږي

امان نه وي د سرونو
د ژوندون ناوې وديري
نظارت د سترگه ورو
په حیات کله لگيري
سحر نه دی حقیقت دی
د الله حکم چليري
تاریکي توره تیاره وي
مور له ځويه نه خبريري
اسرافیل وايي سندرې
څوک ژوندي نه پاتې کيري
نظر خپل مکان تغیرکا
چې پرې ځان نه لیدل کيري
۱۱۱۱۲۹۱۳۷۹ عشق آباد

نوت ۱ د پورتنۍ توشیح نه د افغانستان بنکلي کلمه راوځي

زنده گي

زنده گي د غم ډگر دی
ټول عالم په چغو سر دی
چې يې عقل په شهوتو
غلبه وکا هنردی

که شهوت په عقل برشي
 د انسان جامه کې خردی
 که حریص د سپینو سرووي
 د قارون په لارو سردی
 چې یې مرگ په یاد کې نشته
 په ژوندن کله باور دی
 په گوم زړه به فراغت کړو
 د دنیا مینه خطر دی
 دې رندو خلکو ته گوره
 پلار مقتول قاتل پسر دی
 ای (پردېسه) ډیر احتیاط کړه
 چې د مخکې لوی سفر دی

غزل

چې د عشق په ډیوه زړه د چارنا شي
 د دنیا راحت به څه کا چې فنا شي
 د دنیا مینه د دُن په تغریر پردی
 د هر چا چې د زرگي سترگې بینا شي
 حقیقي مینه دنیا سره بدی ده
 دغه کار ته که په زرو یو رضاشي
 کسرنشته په سیرت د کاملانو
 دغه اصل ته که فکر د کوم چاشي

چې د عشق په سفر تللي پسې درومي
 سلسلې دي څوک رومي څوک يې ترشاشي
 زه (پردېس) چې د الله په ذات عاشق يم
 څه به کړمه دا ټوپن که ټول زما شي
 ۱۱۳۷۸۱۴۱۵ پېښور

توره لړۍ

دوران د چوراو د غارت راغی
 په افغانانو جوړ قیامت راغی
 د تنظیمو د لاسه خوار یو موږ
 قسم دی سوي په انگار یو موږ
 ډیر رنگا رنگ ظلمونه کيږي دلته
 انسان خاړوي په شان خرڅيږي دلته
 ترک و تاجک و هزاره يي ډاډيږو
 چپړته بنکاره چپړته خفيه ياديږو
 د نژادي فساد جنگونه گوره
 قاتل مقتول پکښې زرگونه گوره
 اور د تبعيض راکې لمبې وهي
 فرياد فرياد خلک نارې وهي
 بلا د ويږي او د ډار ديره ده
 هم په صحرا او هم په ښار ديره ده
 افغانستان ته مصيبت راغی

دوران د چوراو د غارت راغی
 یو خوا مطلقه جهالت دی دلته
 بل خوا جاري منافقت دی دلته
 احساس د کار او مسوولیت نشته
 ستر جهالت دی حکومت نشته
 مالدار د مال څخه بېزار گوره
 قرار تقبیح ترجیح فرار گوره
 د اختتاف کارونه کیږي دلته
 مال د اولاد سره ورکیږي دلته
 ډیر دي ظلمونه بېشمار راکي
 زنا فحشا هزار هزار راکي
 توره تیاره موپه وطن راغلي
 د هرافغان په تن بدن راغلي
 وایي (پردېس) چې بد حالت راغی
 دوران د چوراو د غارت راغی
 ۱۱۱۱۵-۱۱۳۸ کندز

توشیح غزل

زار، زار مه څه دزړه سره ودریږه ته
 زما فرش درته بانه دي پرې راڅه ته
 یاس دمینی مې په زړه ایښي داغونه
 په هجران مې د وصلت مه کړوه ته

نيابت د ښکلو را کرې لويه خدايه
 ما منزل ته د نيکانو رسوه ته
 امانت مې د خيانت ډگر کې ورک شو
 دې ميدان نه مې په تينبته تينتوه ته
 لېب گوره د نفسونو امان غواړه
 پکې نه کېرې ځان د ټول عمر لمبه ته
 عاقبت به تورو خاورو ته وردرومې
 ځان ته جوړه کره په دې دنيا توبنه ته
 امامت د اجتماع بصيرت غواړي
 ځان په حال د ناليدلو خبروه ته
 بې همته ژوند ژوندون نه دی نيستي ده
 په همت کې د ژوند او گوره مزه ته
 دارايې د دې دنيا نه پکار يري
 ځان له داسې بلاه گانو خلاصوه ته
 يارانې د مطلب سرته نه رسيږي
 راشه لوله د ژوندي تاريخ کيسه ته
 ناصيح واوره دا کلام نژدې رانه شې
 نصيحت دې اثر نه کېري مه رايه ته
 پرون ځای زما جنت و نن دوزخ دی
 دغه بحث راسره نورمه اوږده وه ته
 رسوايې ده د حجاب پردې پريوتي
 فتنې ډيري شوې د ځان پرده کوه ته

درويشي له بادشاهي نه گنم غوره
 دا خبره په غور واوره بڼه پخه ته
 يغما مه كوه په ډاگه راته وايه
 دغه ژوند راباندي نورمه ترخه وه ته
 سيرت او گوره د تېر عالم (پردېسه)
 چې په حال كې د عالم نه شي مثله ته
 ۱۱۲۲۸۲۱۳۸۱۱۳ كندز، سه درك

د پورتنی توشیح غزل نه زما د شهید پلار زین العابدین (پردیس) نوم
 راوخی

توشیح غزل

سالکان د رسالت په دې سما
 راته وایې دا ژوندون دی بې وفا
 بې همته رجال ژر کوي غدر
 داسې خلکو سره مه درېزه ترخوا
 حلاوت د دولت نه غواړي عاقل
 په ترخو کې دي خواږه موندلي چا
 اتکاء د ابلیس نه غواړم په ژوند
 زه اولاد یم د آدم او د هوا
 نادمان د حسرت لمبو کې سوزي
 سترگوره ترینه اخله انتبا
 ابابیلو په سروو هل فیلان

دې کمزوري خپل مکان کې توانا
 لحاظ نه کومه گورمه هرڅه
 ما ونه لیده دنیا کې څه بقا
 لفظ د مینې په مجاز کې لتوم
 مینه بڼه ده حقیقي په دې دنیا
 هجران نه دی مرگ و صلت دی ازلي
 چې د خاورو جوړېدن شي خاورې بیا
 شہامت د (عمر) راکړې خالقه
 شقاوت د (لہب) نه غواړم له تا
 فاتحه د نیکو غواړمه مدام
 ای (پردېسه) دا دعا ده تل زما
 قواعد د قضاء سخت دې مرتشي
 ژر به او گوري دسترو اکمن قضا
 ۱۱۳۸۲۱۱۱ کاندز، سه درک

د پورتنۍ توشیح نه زما د گران دوست سبحان الله (شفق) نوم راوځي

د غم لړۍ

دنیا کې څومره غم دی
 زما غم څومره کم دی
 په سرو سترگو ژړیږو
 د غم سره ختمیږو
 د سرو وینو طوفان دی

وحشت کړی میلان دی
 درد یې په آدم دی
 دنیا کې څومره غم دی
 مینه محبت نشته
 رحم شفقت نشته
 امن سو کالی دلته
 نشته خوشحالی دلته
 په چیغو سر عالم دی
 دنیا کې څومره غم دی
 دغه بې وفادنیا
 پاتې له هر چا دنیا
 جونگره د ژړا ده
 د غم سره پیدا ده
 په هر کور کې ماتم دی
 دنیا کې څومره غم دی
 (پردېسه) پردېسي ده
 د علم بې وسي ده
 چې غم سره اشنا یم
 د غم سندرې وایم
 د ژوندون آخر قدم دی
 دنیا کې څومره غم دی
 زما غم څومره کم دی

۱۱۳۷۵۱۱۱۱ کوټه

عرفات پردېس

روژه

ای د رحمت او مغفرت میاشتی
ای د غفران او سیادت میاشتی
ته د نفسونو تزکیه یې گرانې
د ولسو میاشتو کې ویژه یې گرانې
زه درنه څار شم د عبرت میاشتی
ای د رحمت او مغفرت میاشتی
نن د په مینه زه لمانځنه کوم
ستاد عالی شرف ساتنه کوم
مادي منلی ماهیت میاشتی
ای د رحمت او مغفرت میاشتی
کاشکې د صلحې پیغامونه راوړې
د نوي ژوند نوي رازونه راوړې
ورته لرو ډیر ضرورت میاشتی
ای د رحمت او مغفرت میاشتی
ډیر درکې گورمه جنگونه کوي
ته یې ترې پاتې نور کارونه کوي
د دوی به څه شي عاقبت میاشتی
ای د رحمت او مغفرت میاشتی

په دې روش ډير خفه کيږمه زه
 د مسلمان په حال ځوريرمه زه
 ډير مې راتپت شو شهامت مياشتي
 اي د رحمت او مغفرت مياشتي
 ستا په حضور کي چې انسان ځوريري
 په خاصه توگه چې افغان ځوريري
 راباندې جوړشي قيامت مياشتي
 اي د رحمت او مغفرت مياشتي
 وايي (پردېس) له دې دنيا به ځم
 بلې ماواته خامخا به ځم
 چې بيا مې وکړي شفاعت مياشي
 اي د رحمت او مغفرت مياشي
 ۱۳۸۲-۸-۲۷- چاردره

عرفات پردېس

آشنا

په وينو سرو ولمبيد مه آشنا
 ستا په لمن کي پريو تمه آشنا
 توتې توتې جسد مې چاراتول کړ
 زه خو په ځان نه پوهيد مه آشنا
 د بې وسې او بنکې د تللي په مخ

په دغه حال چې تا لیدمه آشنا
د ابراهیم منشور قانون دی زما
د اسماعیل مقام ته ځمه آشنا
په دې دنیا که مې حاصل نه کړې
په بل جهان کې دې گټمه آشنا
په پاکه مینه د (پردېس) مې قسم
لکه (عمر) دې بدلومه آشنا

کندز

۱۳۸۲-۸-۱۶

ستوری

د شنه آسمان نه یوزرین ستوری
راغی راپریوتو د ځمکې لورته
زموږ د کلي څنگ کې
په یوه لوړه باندي
د غم څپې راغلي
خوښي یې ویوړه زموږ
یونا معلومه لورته
د طوفانو نولورته
خلکو ژړا کوله
تورو تیارو کې ناست وه
چا گریوانونه شکول
د غم هجرو کې ناست وه

دایې ویل په چیغو
 زموږ زرین ستوری
 آگل ورین ستوری
 په شنه اسمان کې نشته
 په دې جهان کې نشته
 ۱۳۸۲۱۲۱۴

توشیح غزل

نه مې زور شته نه مې زرعا جزانسان یم
 کړ لیچو ته د ژوندون پاتې حیران یم
 یار مې نشته یاوړ نه شومه د چا زه
 دا چې پاتې په هرځای کې له کاروان یم
 اجنبیانو له خپل کوره اواره کړم
 کله یو ځای کله بل ځای سرگردان یم
 زور واکانو مې د ژوند کړی کړه تنگه
 په تیارو کې محسور شوی د زمان یم
 محبت له دغو سیمو هجرت کړی
 د نفاق تورو تیارو کې بندیوان یم
 ناهیلی مې د گناه کلي ته بیایې
 بې خبره د وړندو په چم روان یم
 د بنگان او جاهلان مې عزیزان دی
 ای (پردېسه) شرمنده په ټول جهان یم

۱۵-۲-۱۳۸۷

توشیح غزل

سروري د کایناتو چي تا راکړه
 تصرف مي دغه ځمکه دا فضا کړه
 يو د تورو ختو جوړ خاورين انسان وم
 را په برخه د هستي د دې سما کړه
 د عدم نه دې آدم کړمه خالقه
 په حمکت کې دې اهدا راته هوا کړه
 ولايت د زمانې مي شو په برخه
 فاتحه د ژوندون شروع په ما کړه
 لابد بوخت يم د ابليس سره جگړه کې
 د ايمان توره خو تا لاسو کې راکړه
 يزدادي نعمت تمام زما په شان شو
 په غنمو به ما ولي مبتدا کړه
 قباحت کړم له جنته را بهر زه
 رقيبانو مي خندل او ما ژړا کړه
 اعتدال نه مومم زه پدي نړۍ کې
 استقرار په دی جهت نصیب زما کړه
 طوفانونو د گناه په سيند لاهو کړم
 پاکه خدايه ته مي معاف دغه گناه کړه

ناظم ته يې زه ناقص يم كردگار
د شيطان له دسيسو مې مبرا كړه

۱۳۸۷\۱۲\۲۲

عرفات (پردېس)

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**